

Sisällysluettelo

Yliopistojen yleinen työehtosopimus Harjoittelukouluja koskevat määräykset (kirja 2)

1 luku	Yliopistojen harjoittelukoulujen opetushenkilöstön työsuhteen ehdot ja palkkausjärjestelmä.....	2
	Yleistä.....	2
	Palkkausjärjestelmä.....	2
2 luku	Harjoittelukouluja koskevat työaika- ja muut määräykset	8
	Johtava rehtori ja rehtori.....	8
	Opettajat.....	9
	Opinto-ohjaajat	16
	Tuntiopettajat.....	17
	Muut määräykset.....	19
	Harjoittelukouluja koskevat liitteet.....	24
Liite 1	Yliopistojen harjoittelukoulujen tehtävien vaativuuden arviointijärjestelmä	25
Liite 2A	Harjoittelukoulun henkilökohtaisen työsuorituksen arviointijärjestelmä	29
Liite 2B	Henkilökohtaisen palkanosan prosentit	32
Liite 3	Palkkataulukot	33

YLIOPISTOJEN YLEINEN TYÖEHTOSOPIMUS HARJOITTELUKOULUJA KOSKEVAT MÄÄRÄYKSET (KIRJA 2)

1 LUKU YLIOPISTOJEN HARJOITTELUKOULUJEN OPETUSHENKILÖSTÖN TYÖSUHTEEN EHDOT JA PALKKAUSJÄRJESTELMÄ

YLEISTÄ

1 § Määritelmät

Tässä sopimuksessa tarkoitetaan perusopetuksen luokanopetuksella 1 – 6 vuosiluokilla annettavaa opetusta ja perusopetuksen aineenopetuksella 7 – 9 vuosiluokilla annettavaa opetusta. Koulutusasteilla tarkoitetaan perusopetuksen vuosiluokkia 1 – 9 ja lukiota. Erityisopetuksella tarkoitetaan perusopetuslain 17 §:ssä säädettyä erityisopetusta.

Opetus- ja koulutustyöpäivien lukumäärä, oppitunnin pituus, opettajan opetus- ja muun työnajan sijoitus määräytyvät 31.12.1998 voimassa olleen lainsäädännön ja työsuunnitelmasta tai sitä vastaavasta asiakirjasta ilmenevän vakiintuneen käytännön mukaisesti.

Sikäli kuin tässä sopimuksessa on sovittu tietyn yksilöidyn tehtävän palkkioperuste, sovelletaan samaa palkkioperustetta myös, milloin opettaja on määrätty tekemään vastaavaa tehtävää, jota paikallisesti kutsutaan sopimuksesta poikkeavalla nimellä.

PALKKAUSJÄRJESTELMÄ

2 § Soveltamisala

Tätä palkkausjärjestelmää sovelletaan harjoittelukouluissa toimivaan vakituisessa työsuhteessa olevaan opetushenkilöstöön mukaan luettuna rehtorit ja vararehtorit, ei kuitenkaan henkilöihin, jotka toimivat työnantajan edustajina. Palkkausjärjestelmän soveltamisalan ulkopuolella ovat myös harjoittelijat, tukityöllistetyt sekä näissä määräyksissä määritellyt harjoittelukoulujen sivutoimiset tuntiohjaajat.

Palkkausjärjestelmää sovelletaan myös määräaikaisiin työsuhteisiin, jos työsuhteet yhdessä tai useassa toisiinsa keskeytyksettä liittyvissä osissa kestävät yli 6 kuukautta. Palkkausjärjestelmää sovelletaan sen osan alusta, jonka aikana 6 kuukautta täyttyy.

Niissä työsuhteissa, jotka kestävät yhdenjaksoisesti tai toisiinsa liittyvissä osissa enintään 6 kuukautta, työnantaja vahvistaa euromääräisen palkan tämän sopimuksen palkkausmääräyksiä kokonaisuudessaan vastaavasti tehtävän vaativuuden ja henkilökohtaisen työsuorituksen osalta vastaavissa tehtävissä.

Työsuhteen katsotaan jatkuneen keskeytyksettä, jos keskeytys on enintään 30 kalenteripäivää tai jos työsuhde päättyy lukukauden lopussa tai sitä seuraavan loman aikana ja jatkuu seuraavan lukukauden työkauden alussa.

3 § Arviointiryhmä

Jokaista yliopiston harjoittelukoulua varten on työnantaja- ja palkansaajaosapuolten välinen harjoittelukoulujen opetushenkilöstöä käsittelevä arviointiryhmä.

4 § Palkkatekijät

Harjoittelukoulujen opetushenkilöstön varsinainen palkka muodostuu tehtävien vaativuuteen perustuvasta tehtäväkohtaisesta palkanosasta, henkilökohtaiseen työsuoritukseen perustuvasta henkilökohtaisesta palkanosasta sekä 31.12.2009 voimassa olleesta, aikaisemmin voimassa olleeseen sopimukseen perustuvasta takuupalkasta tai vastaavasta palkkatekijästä.

5 § Tehtäväkohtaisen palkanosan määräytyminen

Tehtäväkohtainen palkansa määräytyy tehtävien vaativuustason perusteella harjoittelukoulujen opetushenkilöstön arviointijärjestelmän mukaisesti (liite 1).

Tehtävien vaativuusarviointi perustuu työnantajan määrittelemään tehtävään ja tehtäväkuvaukseen. Tehtävien vaativuuden arvioinnissa käytettävät päävaativuustekijät ovat työn luonne ja vastuu, vuorovaikutustaidot sekä tiedolliset ja taidolliset valmiudet.

Tehtäväkohtaisen palkanosan euromääräinen taulukko on liitteenä 3.

6 § Tehtävien arviointi

Tehtävien vaativuutta ja vaativuustasoa tarkastellaan henkilön ja hänen esimiehensä välisissä arviointikeskusteluissa. Esimies tekee suorittamansa arvioinnin perusteella niistä ehdotuksen.

Arviointiryhmät käsittelevät uusien ja muuttuneiden tehtävien vaativuusarvioinnit ja määrittelevät kantansa niihin.

Uutena pidetään sellaista tehtävää, jonka tehtävien vaativuutta tai joita vastaavien tehtävien vaativuutta ei ole aikaisemmin käsitelty arviointiryhmässä. Vastavina tehtävinä pidetään toisiaan olennaisesti vastaavia tehtäviä.

Työnantaja vahvistaa tehtävien vaativuusarvioinnit ja tasot sekä tehtäväkohtaiset palkanosat esimiesten ja arviointiryhmien ehdotukset saatuaan. Työnantaja voi perustellusta syystä poiketa arviointiryhmän esityksestä.

7 § Vaativuusarviointien suorittaminen

Uusien tehtävien vaativuusarvioinnit käsitellään viimeistään 6 kuukauden kuluttua palvelussuhteen alkamisesta.

Tehtävän vaativuus otetaan uudelleen arvioitavaksi, jos esimies katsoo tehtävän muuttuneen niin, että uusi arviointi on tarpeen sen selvittämiseksi, tuleeko vaativuustasoa muuttaa. Myös henkilö itse tai häntä edustava luottamusmies voi pyytää arvioinnin tekemistä. Arvioinnin käynnistämistä tulee pyytää kirjallisesti ja

pyynnössä on yksilöitävä, millä tavalla tehtävä on muuttunut aikaisemman arvioinnin jälkeen ja millä perusteella muutos nostaa tehtävän vaativuutta.

Työnantaja voi tehdä myös sellaisen aloitteen vakituisen työsuhteen tehtävien muuttamiseksi, joka johtaa vaativuustason alentamiseen. Jos henkilö ei suostu muutokseen, työnantajan on selvitettävä mahdollisuus järjestää tehtävät siten, että tehtävien vaativuustaso säilyy ennallaan.

Huomautus: Jos sellaisesta muutoksesta tehtävissä, joka johtaa vaativuustason alentumiseen, ei päästä sopimukseen, muutos edellyttää työsopimuksen 7 luvun mukaista irtisanomisperustetta.

8 § Henkilökohtainen palkanosa

Henkilökohtainen palkanosa määräytyy henkilön suoritustason perusteella (liite 2).

Henkilökohtainen palkanosa on enintään 50 % kulloinkin maksettavasta tehtäväkohtaisesta palkanosasta.

Henkilökohtaisen palkanosan taulukko on sopimuksen liitteenä 2 b.

9 § Henkilökohtaisen suoriutumisen arviointitekijät

Arviointijärjestelmän pääarviointitekijät ovat ammatinhallinta, laatu ja työn tulokset sekä vastuullisuus työssä ja toiminta työyhteisössä.

10 § Henkilökohtaisen suoriutumisen arviointimenettely

Henkilökohtaista työsuoritusta ja suoritustasoa tarkastellaan henkilön ja hänen esimiehensä välisissä arviointikeskusteluissa. Arviointikeskustelut käydään vähintään kahden vuoden välein.

Suoritusarviointi koskee henkilön suoriutumista tehtävässään ja hänelle asetetuista tavoitteista. Esimies tekee suorittamansa arvioinnin perusteella ehdotuksensa työsuorituksen arvioinniksi ja suoritustasoksi.

Työnantaja vahvistaa henkilökohtaiset työsuoritusarvioinnit ja -tasot sekä henkilökohtaiset palkanosat.

11 § Henkilökohtaisen palkanosan arviointi

11.1. Henkilökohtainen palkanosa työsuhteen alkaessa tai uudessa tehtävässä

Henkilön tullessa uutena yliopiston harjoittelukoulun palvelukseen maksetaan henkilökohtainen palkanosa aluksi sellaisen suoritustason mukaisesti, jonka arvioidaan vastaavan hänen pätevyyttään, työkokemustaan ja aikaisempaa suoriutumistaan.

Suoritustaso arvioidaan viimeistään kuuden kuukauden kuluttua työsuhteen alkamisesta.

Tämän mukaisesti menetellään myös silloin, kun henkilö siirtyy aikaisempaan tehtävään verrattuna uuteen tehtävään yliopiston sisällä.

11.2. Henkilökohtaisen suoriutumisen arviointi tehtävien vaativuustason muuttuessa

Tehtävän vaativuustason muuttuessa samassa tehtävässä henkilön suoritus-taso määritellään muutoshetkestä lähtien kuten uudessa tehtävässä niin, että se vastaa sellaista suoritustasoa, jonka arvioidaan vastaavan hänen pätevyyttään, työkokemustaan ja aikaisempaa suoriutumistaan suhteessa muuttuneeseen vaativuustason ja tehtävään.

Kokonaispalkka ei tässä vaiheessa kuitenkaan saa alentua, jos tehtävän vaativuustaso nousee.

Suoritustaso arvioidaan muuttuneessa tehtävässä viimeistään 6 kuukauden kuluttua tehtävien vaatimustason muuttumisesta.

11.3. Henkilökohtainen arviointi poissaolojen ajalta

Jos henkilö on ollut osan arviointijakson tai vuotuisen kehityskeskustelujakson ajasta poissa työstä sairauden perusteella tai lapsen syntymän tai hoidon vuoksi joko äitiys-, erityisäitiys-, isyys-, vanhempain- tai hoitovapaalla, hänen työsuoritustaan arvioidaan jakson muun ajan perusteella.

Mikäli poissaolo on kestänyt yli 6 kuukautta, maksetaan henkilökohtainen palkanosa sellaisen suoritustason mukaisesti, jonka arvioidaan vastaavan henkilön pätevyyttä ja työkokemusta sekä suoriutumista.

11.4. Henkilökohtainen palkanosa suoritustason alentuessa samassa tehtävässä

Jos arviointikeskustelussa todetaan suoritustason alentuneen, keskusteluihin liit-tyen hyväksytään yhteisesti työsuorituksen parantamista tukevat toimenpiteet. Uusi arviointi tehdään mahdollisimman pian, kuitenkin viimeistään 6 kuukauden kuluttua edellisestä arvioinnista. Mikäli suoritustaso ei uuden arvioinnin mukaan ole parantunut ennalleen, tarkistetaan henkilökohtainen palkanosa uutta arviointia vastaavaksi.

Jos henkilö on ollut huomattavan osan edellä tarkoitettujen kahden arvioinnin kohteena olevasta ajasta poissa työstä sairauden perusteella tai 12.3 §:ssä mai-nituilla vapailla, voidaan suorittaa kolmas arviointi, joka tehdään viivytyksettä 3 kuukauden kuluttua edellisestä arvioinnista. Mikäli suoritustaso ei kolmannen arvi-oinnin mukaan ole parantunut ennalleen, tarkistetaan henkilökohtainen palkan-osa kolmatta arviointia vastaavaksi.

Jos edellä mainituissa molemmissa arvioinneissa suoritustason alenemisen voi-daan katsoa johtuneen lapsen syntymän tai hoidon vuoksi myönnetystä va-paasta, henkilökohtaista palkanosaa ei kuitenkaan sen johdosta tarkisteta. Täl-löin työnantaja voi suorittaa uudelleen arvioinnin kuitenkin 12 kuukauden kuluttua työhön paluusta.

12 § Palkan maksaminen ja muutosten voimaantulo

Uudessa tai muuttuneessa tehtävässä palkka maksetaan työnantajaa edustavan esimiehen tekemän alustavan vaativuus- ja suoritusarvioinnin mukaisesti, kunnes arviointiryhmä on arviointimenettelyssä antanut oman ratkaisunsa tehtävän vaativuustasosta.

Jos arviointiryhmä esittää uudelle tai muuttuneelle tehtävälle alustavasta arvioinnista poikkeavan vaativuustason, maksetaan palkka uuden tason perusteella arviointiryhmän esitystä seuraavan kalenterikuukauden alusta lukien, jos työnantaja vahvistaa arviointiryhmän esityksen.

Muuttuneen vaativuustason johdosta työnantajalla on kohdan 6.4.2 mukaisesti mahdollisuus arvioida henkilön suoritusaso alustavasti muutoshetkestä lähtien uudelleen. Mahdollinen muuttunut suoritusaso tulee tällöin voimaan samasta ajankohdasta kuin vaativuustason muutos.

Edellä 10 § mukaisten säännöllisten arviointikeskustelujen seurauksena vahvistettujen suoritusasojen edellyttämät palkantarkistukset toteutetaan kesäkuun alusta.

Muut vahvistettujen suoritusason muutosten edellyttämät palkantarkistukset tulevat voimaan työnantajan arviointipäätöstä seuraavan kuukauden alussa.

13 § Takuupalkka

Henkilö, joka on saanut oikeuden takuupalkkaan 20.2.2007 tehdyn, uuden palkkausjärjestelmän käyttöönottoa yliopistojen harjoittelukouluissa koskevan tarkentavan virkaehtosopimuksen mukaan, säilyttää oikeuden takuupalkkaan kyseisen sopimuksen mukaisesti seuraavasti:

Oikeus takuupalkkaan säilyy niin kauan, kuin henkilö on 1.1.2010 jälkeen keskeytyksettä saman yliopiston harjoittelukoulun vakinaisessa työsuhteessa. Takuupalkkaa maksetaan siltä ajalta, jona se on korkeampi kuin tämän sopimuksen mukaisen palkkausjärjestelmän mukainen palkka. Takuupalkan määrä määräytyy sen mukaisesti, mikä se on ollut virkasuhteen päättyessä 31.12.2009. Jos kyse on ollut määräaikaisesta etuudesta, joka lakkaa tai alentuu, takuupalkka alentuu vastaavasti.

14 § Takuupalkka määräaikaisessa palvelussuhteessa olevalla

Jos henkilö on ollut määräaikaisessa palvelussuhteessa 31.12.2009, oikeus takuupalkkaan säilyy niin kauan, kuin hän keskeytyksettä jatkaa työsuhteessa samassa harjoittelukoulussa sellaisissa tehtävissä, jotka ovat vähintään samalla vaativuustasolla kuin hänen tehtävänsä 31.12.2009 olivat. Jos hänen työsuhteensa muuttuu toistaiseksi voimassa olevaksi, takuupalkka määräytyy vakituisen tehtävän palkan mukaan.

Työsuhteen katsotaan jatkuneen keskeytyksettä, jos keskeytys on enintään 30 kalenteripäivää tai jos työsuhde päättyy lukukauden lopussa tai sitä seuraavan loman aikana ja jatkuu seuraavan lukukauden työkauden alussa.

15 § Takuupalkan korottuminen ja alentuminen

Takuupalkka korottuu yleiskorotuksella. Yleiskorotus määräytyy henkilön uuden palkkausjärjestelmän mukaisen palkan perusteella, jos korotus siten on suurempi.

Takuupalkkaa saavan henkilön tehtävien vaativuus ja henkilökohtainen työsuoritus arvioidaan kuten muillakin. Siinä tapauksessa, että henkilö itse hakeutuu tehtäviin, joiden vaativuustaso on alempi kuin aikaisemmin, takuupalkka alenee vastaavalla määrällä.

16 § Lisätehtävät ja takuupalkka

Jos henkilöllä on 31.12.2009 ollut sellaisia lisätehtäviä, joiden perusteella hän on saanut tarkentavan virkaehtosopimuksen 8 § 10 momentin mukaista takuupalkkaa, vastaava palkanosuus luetaan hänen takuupalkkaansa niin kauan kuin kyseessä olevat lisätehtävät jatkuvat.

17 § Tietojen saanti

Henkilöllä on oikeus saada kirjallinen tieto tehtäviensä vaativuuden ja henkilökohtaisen suorituksensa arviointituloksista ja niiden perusteista sekä tehtäväkohtaisesta ja henkilökohtaisesta palkanosastaan samoin kuin muistakin tämän sopimuksen mukaisista palkkatekijöistään ja niiden perusteista.

18 § Erimielisyyksien ratkaiseminen

Mikäli tehtävien vaativuuden tai henkilökohtaisen työsuorituksen arvioinnista syntyy erimielisyyttä, se pyritään selvittämään jäljempänä esitetyllä tavalla.

Vaativuusarviointia koskeva asia käsitellään henkilön ja hänen pyynnöstään myös häntä edustavan luottamusmiehen vaatimuksesta henkilön esimiehen tai muun työnantajan edustajan kanssa ja jommankumman osapuolen aloitteesta arviointiryhmässä.

Henkilökohtaisen työsuorituksen arviointia koskeva asia käsitellään henkilön tai hänen pyynnöstään häntä edustavan luottamusmiehen vaatimuksesta henkilön esimiehen tai muun työnantajan edustajan kanssa.

Työnantaja vahvistaa tässä pykälässä tarkoitetuissa tapauksissa muutokset arvioinneissa, tasoissa ja palkassa.

Mikäli asia jää edelleen erimieliseksi, se voidaan saattaa ratkaistavaksi tämän työehtosopimuksen neuvottelumenettelyssä.

2 LUKU HARJOITTELUKOULUJA KOSKEVAT TYÖAIKA- JA MUUT MÄÄRÄYKSET

JOHTAVA REHTORI JA REHTORI

1 § Työaika, vuosiloma ja ylitunnit

Johtava rehtori ja rehtori noudattavat kokonaistyöaikaa ja työskentelevät soveltuvin osin yliopistojen toimistotyöaikaa koskevien määräysten mukaisesti, kuitenkin työn erikoisluonne huomioon ottaen.

Työn erikoisluonteesta johtuu, että johtavan rehtorin ja rehtorin tehtäväkokonaisuus muodostuu osittain tehtävistä, joiden sijoittaminen tarkasti rajattuun työaika-järjestelmään tai päivittäiseen työaikaan on vaikeaa, sekä osittain tehtävistä, jotka voidaan suorittaa muuallakin kuin varsinaisella työpaikalla. Lisäksi työ-määrä vaihtelee lukuvuoden eri aikoina huomattavasti. Näistä syistä johtavan rehtorin ja rehtorin työaika muodostuu joustavaksi lukuvuoden eri aikoina ja päivittäinkin poiketen tältä osin edellä mainitusta työajasta.

Johtavan rehtorin ja rehtorin oikeus vuosilomaan määräytyy yliopistojen työehtosopimuksen vuosilomaa koskevien määräysten mukaisesti.

Johtavalla rehtorilla ja rehtorilla ei ole oikeutta palkallisten ylituntien pitämiseen.

JOHTAVA REHTORI

- opetusvelvollisuus yhden kouluasteen johtavalla rehtorilla on vähintään 114 tuntia lukuvuodessa

REHTORI

- opetusvelvollisuus lukuvuodessa on
  - o lukiossa 5 – 7 tuntia / viikko eli
  - o perusopetuksen vuosiluokilla 1 – 9 4 – 7 tuntia / viikko eli
  - o perusopetuksen vuosiluokilla 7 – 9 5 – 8 tuntia / viikko eli
  - o perusopetuksen vuosiluokilla 1 – 6 8 – 11 tuntia / viikko eli

Jos rehtorin johtama kouluaste toimii selvästi erillään johtavan rehtorin varsinaisesta toimipaikasta, opetusvelvollisuutta voidaan, ottaen huomioon kouluasteen koko ja sijainti, vähentää lukioasteella ja perusopetuksen vuosiluokilla 7 – 9 enintään yhdellä ja perusopetuksen vuosiluokilla 0 – 6 enintään kahdella tunnilla viikossa.

2 § Johtavan rehtorin tehtäviä hoitavan rehtorin palkkio

Jos rehtori määrätään oman tehtävänsä ohella hoitamaan johtavalle rehtorille kuuluvat tehtävät johtavan rehtorin työnteon keskeytysaikana siltä ajalta, kun johtava rehtori on vapaana tehtävistään, maksetaan hänelle, jos määräys on annettu vähintään kolmen päivän ajaksi, yleensä enintään viikon pituiselta ajalta kyseisten tehtävien vähentämättömien opetusvelvollisuuksien välyksen keskikohdan mukaan laskettu tuntimäärien erotus ylitunteina rehtorin oman ylituntipalkkioperusteen mukaisesti.

3 § Opetusvelvollisuuteen luettavat tehtävät

Rehtori saa lukea opetusvelvollisuuteensa tehtäviä lehtoreita koskevien määräysten mukaisesti.

Lukion tai perusopetuksen 7 – 9 vuosiluokkien rehtorin opetusvelvollisuudesta tulee vähintään 4 tuntia viikossa ja vuosiluokkien 0 – 6 rehtorin opetusvelvollisuudesta vähintään 6 tuntia viikossa olla luokkatunteja.

OPETTAJAT

4 § Opetusvelvollisuus

Aineenopettajana toimivan opettajan opetusvelvollisuudet

- äidinkieli ja kirjallisuus	16
- suomi toisena kielenä	16
- 2. kotimainen kieli, vieras kieli	19
- tietotekniikka	19
- matematiikka, fysiikka ja kemia	20
- kuvataide ja musiikki	20
- uskonto, elämäntutkimus, psykologia	21
- historia, yhteiskuntaoppi, taloustieto	21
- biologia ja maantieto	21
- kotitalous, tekstiilityö ja tekninen työ	22
- liikunta	23
- terveystieto, perusopetus	23
- terveystieto, lukio	21
- opinto-ohjaus	23

Lehtori, joka toimii

- luokanopettajana	24
- erityisopettajana	24
- erityisluokan opettajana	22

Painotettu opetusvelvollisuus

Jos aineenopettajana toimiva lehtori opettaa kahta tai useampaa oppiainetta, joissa opetusvelvollisuus on erilainen, on hänen opetusvelvollisuutensa opettamiensa aineisiin käyttämällä viikkotuntimäärillä painotettu keskimääräinen opetusvelvollisuus. Jos keskimääräiseksi opetusvelvollisuudeksi ei tule kokonaislukua, opetusvelvollisuuden määrä tasoitetaan lähimpään kokonaislukuun. Jos kaksi kokonaislukua on yhtä lähellä, tasoittaminen tapahtuu pienimpään lukuun.

A- ja B- kielen opetusvelvollisuus

A1, A2 ja B1 -kielten opetusvelvollisuus lehtorilla, jonka opetusharjoittelun ohjauksena vähennetyistä opetusvelvollisuudesta vähintään puolet täyttyy lukiossa, on yhtä viikkotuntia alhaisempi kuin 3 momentissa on sovittu.

Yhteissuunnittelu

Työvelvollisuuteen kuuluvien tehtävien suorittamiseksi koulukohtaisesta toteutuksesta riippuen opettajan tulee osallistua yhteissuunnitteluun siten, että opettajankokouksiin, aineryhmäkokouksiin ja neuvotteluihin varattava yhteissuunnittelu-työajan kokonaismäärä oppilastyöpäivien aikana on 69 – 107 tuntia. Yhteissuunnittelutyöaika suunnitellaan vuosittain eikä työaika voi lisätä lukuvuoden opettajatyöpäivien määrää.

5 § Lukion kerroitunnit

Lukion kerroitunnit muodostuvat opettajakohtaisesta ja koulukohtaisesta kertoimesta.

Opettajakohtainen kerroin

Opettajan luokkaopetustuntimäärä kerrotaan luvulla 1,1 palkanmaksun perusteena olevan kokonaistuntimäärän saamiseksi.

Luokkaopetustunneilla tarkoitetaan tässä yhteydessä oppiaineen luokkatunteja, oppilaan ohjauksen luokkatunteja, tukiopetustunteja sekä demonstraatioiden valmistelutunteja.

Demonstraatioiden kerroitunnit lasketaan 1,1:llä korottamattomasta demonstraatioiden tuntimäärästä. Demonstraatioiden valmistelutuntien määräytymisessä noudatetaan mitä 11 § 7 kohdassa on sovittu. Tukiopetuksen palkkaperuste määräytyy 11 § 9 kohdassa mukaisesti.

Koulukohtainen kerroin

Opettajakohtaisen kertoimen lisäksi osoitetaan työsuunnitelmassa opettajien palkanmaksun perusteeksi 20 viikkotuntia lukiota kohden ja 0,17 viikkotuntia lukion opiskelijaa kohden. Työsuunnitelmassa osoitettavien tuntien määräämisessä otetaan huomioon työn vaativuus ja vastuullisuus sekä opettajan osallistuminen lukion päättötutkintoon liittyviin suullisiin kuulusteluihin ja ylioppilaskirjoituksiin kuuluvien kokeiden valmistavaan tarkistamiseen sekä opettajalle määrättäviin erityistehtäviin.

Siltä osin kuin koulukohtaista resurssia käytetään lukion ryhmänohjaajan tehtäviin, palkkioperuste määräytyy kuten 2 luvun 11.4 §:n luokanvalvojan tehtävän palkkioperuste.

5a § Perusasteen oppilaskohtainen kerroin

Työsuunnitelmassa osoitetaan opettajien palkanmaksun perusteeksi 0,01 viikkotuntia perusasteen oppilasta kohden. Työsuunnitelmassa osoitettavien tuntien määräämisessä otetaan huomioon opettajan osallistuminen hänelle määrättäviin erityistehtäviin tai työhön liittyvä erityisluonne.

6 § Kerrointuntien lukeminen opetusvelvollisuuteen ja poissaoloajan palkkaan

Edellä 5 ja 5a §:ssä mainitut kerrointunnit luetaan, ellei opetusvelvollisuus tule luokkaopetustunneista täyteen, opetusvelvollisuuteen.

Edellä 5 ja 5a §:ssä mainitut kerrointunnit luetaan yliopistojen työehtosopimuksen 1 luvun 7 §:n mukaan määräytyvään palkkaan.

7 § Epäpätevyysalennukset

Jos erityisopettajana toimivalta lehtorilta puuttuu erityisopettajan kelpoisuus, palkka maksetaan 10 % alempana kuin muutoin.

Jos luokanopettajana tai erityisopettajana toimivalta lehtorilta puuttuu peruskoulun ja/tai lukion opettajan kelpoisuus, palkka maksetaan 10 % alempana kuin muutoin.

8 § Johtavan rehtorin tai rehtorin tehtäviä hoitavan opettajan palkkio

Jos opettaja tai vararehtori määrätään oman tehtävänsä ohella hoitamaan johtavan rehtorin tai rehtorin hallinnolliset tehtävät tämän työnteon keskeytysaikana, hänelle maksetaan, jos määräys on annettu vähintään 3 päivän ajaksi, yleensä enintään viikon pituiselta ajalta kyseisten tehtävien vähentämättömien opetusvelvollisuuksien välysten keskikohdan mukaan laskettu tuntimäärien erotus ylittueina opettajan oman ylituntipalkkioperusteen mukaisesti.

Jos opettaja tai vararehtori määrätään hoitamaan ylioppilaskirjoituksiin liittyvät rehtorin tehtävät johtavan rehtorin tai rehtorin ollessa jäävi, palkkio kultakin tehtävään käytetyltä tunnilta on ko. opettajan tai vararehtorin varsinainen palkka jaettuna luvulla 153.

9 § Yhdysluokan opettajan huojennus

Luokanopettajana toimivan lehtorin, jonka luokkaan kuuluu kahden tai useamman vuosiluokan oppilaita, viikoittaista opetusvelvollisuutta vähennetään yhdellä tunnilla.

10 § Kahdessa tai useammassa toimipaikassa opettavat opettajat

Kahdessa tai useammassa toimipaikassa opettavan opettajan opetusvelvollisuutta huojennetaan yhdellä viikkotunnilla, jos hän työsuunnitelman mukaan vaihtaa toimipaikkaa kesken päivän. Jos toimipaikkojen välinen matka on alle yksi kilometri, huojennusta ei tehdä.

Jos opettaja työsuunnitelman mukaan vaihtaa toimipaikkaa kesken päivän viikossa vähintään kolme kertaa, on huojennus 1 ½ viikkotuntia. Jos vaihtoja on viikossa keskimäärin vähintään viisi, huojennus on 2 viikkotuntia, ja jos vaihtoja on vähintään keskimäärin kahdeksan, huojennus on 2 ½ viikkotuntia.

Jos hän asunnostaan tai asuntoaan lähinnä olevasta toimipaikasta toiseen tai toisiin toimipaikkoihin matkustaessaan joutuu oppituntien pitämistä varten matkustamaan lyhintä käyttökelpoista matkareittiä käyttäen yhteensä vähintään 30

kilometriä viikossa, on opetusvelvollisuuden huojennus 1 viikkotunti, ja sen lisäksi ½ viikkotuntia jokaista seuraavaa täyttä 50 kilometriä kohti.

11 § Opetusvelvollisuuteen luettavat tehtävät

11.1 Opetustunnit

Lehtorin opetusvelvollisuuteen luetaan harjoittelukoulun opetustunnit.

11.2 Opettajankoulutuksesta johtuvat tehtävät

Harjoittelukoulun lehtorin opetusvelvollisuuteen voidaan lukea opetusharjoittelun ohjaamista ja muita harjoittelukoulun opettajankoulutustehtäviä koulukohtaisen opettajankoulutuksen tuntikiintiön rajoissa. Tuntikiintiö on opettajankoulutuksesta johtuviin tehtäviin käytettävien tuntien enimmäismäärä.

Tuntikiintiöön lasketaan lukuvuodessa enintään 1 ½ vuosiviikkotuntia jokaista opiskelijaa kohti, joka suorittaa opettajan pedagogisten opintojen opetussuunnitelman mukaisen harjoittelun harjoittelukoulussa.

Harjoittelukoulukohtaisten kokonaistuntikiintiöiden tarkempi opettajakohtainen jako tehdään harjoittelukoulun työsuunnitelmassa. Harjoittelukoulukohtainen opetusharjoittelun ohjaukseen harjoittelukoulussa kohdennettava tuntikiintiö ei voi olla pienempi kuin se aiempien ennen 1.1.1999 voimassa olleiden määräysten perusteella laskettuna olisi ollut.

Harjoittelukoulun työsuunnitelmassa päätetään, miten tuntikiintiön käyttämiseen vaikuttavat opetusharjoittelun mahdollinen osittainen sijoittaminen muualle kuin harjoittelukouluun, opiskelijan harjoittelun jakautuminen kahdelle tai useammalle lukuvuodelle opetussuunnitelman mukaan tai muusta syystä sekä mahdolliset muut opetusharjoittelun järjestämiseen kuuluvat seikat. Koulun työsuunnitelmassa päätetään myös opettajankoulutuksen tuntikiintiön opettajakohtaisesta käytöstä.

Opettajankoulutuksesta johtuvat tehtävät luetaan opetusvelvollisuuteen vuosiviikkotunteina.

Aineenopettajana ja erityisopettajana toimivalle lehtorille korvataan opettajankoulutuksesta johtuvista tehtävistä tuntimäärä, joka saadaan kertomalla lehtorin osuus opettajankoulutuksen tuntikiintiöstä luvulla, joka on lehtorin viikoittaisen opetusvelvollisuuden suhde 19:ään. Jos lehtorin opetusvelvollisuus on enintään 19 tuntia viikossa, kerrointa ei käytetä.

Luokanopettajana toimivalle lehtorille korvataan opettajankoulutuksesta johtuvista tehtävistä tuntimäärä, joka saadaan kertomalla lehtorin osuus opettajankoulutuksen tuntikiintiöstä luvulla, joka on viikoittaisen opetusvelvollisuuden suhde 20:een. (luku 20 on voimassa 1.8.2011 – 31.7.2012 välisen ajan. 1.8.2012 alkaen luku on 19.)

11.3. Muu opettajankoulutukseen kuuluva opetus

Muuta opettajankoulutukseen kuuluvaa opetusta (luento-opetus, muu ryhmälle annettava opetus) voidaan laskea lehtorin opetusvelvollisuuteen hänen suostuksellaan siten, että lehtorin pitämät opetustunnit luetaan hänen opetusvelvollisuuteensa samassa suhteessa kuin mitä lehtorin opetusvelvollisuus lukuvuodessa (38 x opetusvelvollisuus vuodessa) suhtautuu korkeakoulun lehtorin opetusvelvollisuuteen (448 t lukuvuodessa). Tätä opetusta saa lukuvuodessa olla enintään sellainen tuntimäärä, jonka 114 tuntia harjoittelukoulun lehtorin opetusvelvollisuus edellyttää.

11.4. Luokanvalvojan tehtävät vuosiluokilla 7 – 9

Luokanvalvojana toimivalle lehtorille maksetaan luokanvalvojan tehtävästä kuukausipalkkio, joka on 171,71 € kuukaudessa / vuosiviikkoylitunti.

Soveltamisohje: Jos tehtävää ei lueta opetusvelvollisuuteen, siitä maksetaan palkkio yllä mainitun palkkioperusteen mukaisesti.

11.5. Musiikkiesitysten hoito perusopetuksessa

Perusopetuksen vuosiluokkien 7 – 9 koulun yhteisten musiikkiopetusten hoitamisesta ja vuosiluokkien 0 - 6 koulun yhteisten musiikkiesitysten hoitamisesta saa asianomainen lehtori lukea opetusvelvollisuuteensa 38 tuntia lukuvuodessa.

11.6. Kerhotunnit

Koulun päivittäisen työajan ulkopuolella oppilaille järjestetyn koulun työsuunnitelmassa hyväksytyin ja vahvistetun, koulun työtä edistävän vapaaehtoisen kerhon johtamisesta, jos kerhossa on pysyvästi vähintään kymmenen oppilasta, saa asianomainen lehtori lukea pitämänsä tunnin opetusvelvollisuuteensa.

11.7. Demonstraatiot ja laboroinnit perusopetuksessa

1. Fysiikan ja kemian demonstraatioiden viikoittaiset valmistelutunnit, enintään viidesosa pidetyistä fysiikan ja kemian opetustunneista viikossa.
2. Biologiaa, maataloutta, metsätaloutta ja puutarhanhoitoa opettavan opettajan opetusvelvollisuuteen luetaan opetuksessa käytettävien demonstraatioiden ja laborointien valmistelutunnit, kuitenkin enintään kahdenteenkymmenenteen osaan pidetyistä em. aineiden tunneista.
3. Demonstraatio- ja laborointitunnit on merkittävä asianomaisen opettajan lukujärjestykseen.

11.8. Työelämään tutustuttaminen

Lehtori, joka järjestää työelämään tutustuttamisjakson vuosiluokkien 7 – 9 oppilaille, saa lukea opetusvelvollisuuteensa 19 tuntia lukuvuodessa kutakin tutustuttamisjaksoon osallistuvaa oppilasryhmää kohti.

11.9. Tukiopetus perusopetuksessa

Palkka tukiopetuksesta perusopetuksessa maksetaan pidettyjen tuntien mukaan. Tukiopetus rinnastetaan luokkaopetukseen, joten palkka maksetaan ylitunti-palkkion mukaan.

11.10. ATK-laitteistot perusopetuksessa

ATK-laitteiston hoidosta ja valvonnasta saadaan perusopetuksen sekä vuosiluokilla 1 – 6 että vuosiluokilla 7 – 9 lukea opetusvelvollisuuteen kaksi viikkotuntia.

11.11. Oppilaskunnan ohjaus perusopetuksessa

Koulussa toimivan oppilaskunnan ohjaajan tehtävistä perusopetuksen vuosiluokilla 1 – 6 ja/tai vuosiluokilla 7 – 9 luetaan opetusvelvollisuuteen 1 viikkotunti.

11.12. Etäopetukseen liittyvä työ

Lukion opiskelijan etäopetuksesta opetustuntimäärään luetaan opettajalle määrätystä luokan ulkopuolisesta työstä työnantajan ja opettajan etukäteen yhdessä arvioimaa työnantajan työsuunnitelmassa vahvistamaa tuntimäärää. Palkanmaksun perusteena puolitoista (1,5) tuntia etäopetustyötä vastaa yhtä oppituntia.

Soveltamisohje: Lukiolain (629/1998) 12 § 1 momentin mukaan koulutus voidaan järjestää osaksi tai kokonaan lähiopetuksena tai etäopetuksena. Perusopetuslaissa (628/1998) vastaavaa säännöstä ei ole.

Samalla perusteella korvataan lukiodiplomin ja suullisten kokeiden aiheuttama työ.

12 § Erikseen korvattavat tehtävät

Johtokunnan tai sitä vastaavan toimielimen kokouspalkkio

Koulun johtokunnan tai sitä vastaavan toimielimen kokouspalkkiot maksetaan valtionvarainministeriön komitean ja niitä vastaavien toimielinten kokouspalkkiosta antaman suosituksen mukaisesti (VM 6/2003, jatkettu VM 10/2005).

Kielistudion esimiehen palkkio vuosiluokilla 7 – 9

Kielistudion esimiehen tehtävien suorittamisesta vuosiluokilla 7 – 9 maksetaan opettajalle tuntipalkkio, joka saadaan jakamalla opettajan varsinainen palkka luvulla 153. Palkkio maksetaan enintään 150 työtunnilta lukuvuodessa

Laboratorioiden ja kokoelmien esimiehen palkkio vuosiluokilla 7 – 9

Vuosiluokkien 7 – 9 fysiikan ja kemian sekä biologian laboratorioiden ja kokoelmien esimiehen tehtävistä maksetaan kummastakin enintään viideltäkymmeneltä tunnilta vuodessa tuntipalkkio, joka saadaan jakamalla asianomaisen opettajan palkka luvulla 153.

13 § Opinto- ja suunnittelutyö

Harjoittelukouluun työsuhteeseen otetulla opettajalla on velvollisuus varsinaisten koulupäivien ja työehtosopimuksella määritellyn työvelvollisuuden lisäksi osallistua opinto- ja suunnittelutyöhön kolmena päivänä lukuvuodessa. Näistä päivistä yksi voidaan erityisestä syystä yliopiston luvalla pitää kahtena yhteensä vähintään kuusi tuntia kestäväenä eri tilaisuutena.

Jos opettaja on työnantajan suostumuksella osallistunut yliopiston järjestämään viisi päivää kestäneeseen opettajille tarkoitettuun täydennyskoulutukseen, on hänellä edellä mainittu velvollisuus viiden lukuvuoden aikana osallistua kahteen opinto- ja suunnittelupäivään lukuvuodessa.

Työnantaja voi määrätä, että 1 momentissa mainitun opinto- ja suunnitteluajan lisäksi lehtori ja tuntiopettaja osallistuu suunnittelu-, koulutus ja työyhteisön kehittämiseen varsinaisten koulutuspäivien ja muun määrätyn työvelvollisuuden lisäksi enintään kaksi päivää (enintään 12 tuntia) lukuvuodessa.

Edellä 3 momentissa tarkoitetun päivän työajan pituus on 6 tuntia ja kehittämisspäivä on ajoitettava välittömästi lukuvuoden työajan päättymisen / alkamisen yhteyteen. Jos kehittämisspäiviä on lukuvuodelle määrätty kaksi, toinen niistä saadaan järjestää kahtena kolmen tunnin oppilastyöpäiville sijoitettavana tilaisuutena, jos työnantaja katsoo sen tarkoituksenmukaiseksi. Kehittämisspäivästä opettajalle maksetaan päiväpalkka. Maksatus tapahtuu ko. työpäivää seuraavan kuukauden palkanmaksun yhteydessä.

Työnantaja voi määrätä opettajalle, mikäli katsoo tarvitsevänsä, opetuksen kehittämiseen ja hallintoon liittyviä tai muita vastaavia erikseen määrättäviä tehtäviä, ja niistä maksetaan ylituntipalkkioperusteen mukainen palkkio siten, että 1,5 tunnin työ määrä vastaa yhtä ylituntipalkkiota. Tuntimäärä arvioidaan työnantajan ja opettajan kanssa yhteisesti etukäteen. Palkkio voidaan maksaa vain niistä erillisistä tehtävistä, joita ei ole otettu huomioon tehtävien vaativuutta määrättäessä.

13b § Lukuvuosittainen lisätyö

Toistaiseksi palveluksessa olevalla sekä määräaikaisella vähintään lukuvuoden työajaksi otetulla opettajalla ja päätoimisella tuntiopettajalla on velvollisuus tehdä opetuksen ja muun työvelvollisuuden lisäksi lukuvuosittaista lisätyötä 24 tuntia lukuvuodessa. Päätoimisen tuntiopettajan lisätyön tuntimäärä määräytyy suhteessa hänen opetustuntiansa määrään.

Lisätyönä määrättävät tehtävät voivat olla esimerkiksi suunnittelu- ja kehittämissä työtä, tutkimus, kokeilu ja kehittämistoimintaa tai opettajan osaamisen kehittämistä. Työajan käytön periaatteista ja perusteista neuvotellaan luottamusmiehen kanssa. Edellä mainitusta 24 tunnista voidaan enintään 12 tuntia määrätä oppilastyöpäivinä pidettävänä tilaisuuksina. Perustellusta syystä työaikaa voidaan määrätä pidettäväksi korkeintaan yhtenä 6 tunnin päivänä. Tämä päivä tulee pitää lauantaina oppilastyövuoden aikana. Muut tunnit työajasta pidetään osana yhteissuunnittelutyöaikaa. Johtavan rehtorin ja rehtorin vastaavasta työajan lisäyksen kohdentamisesta päättää aina työnantaja.

Niillä sivutoimisilla tuntiopettajilla, joilla opetusta on yli 10 tuntia viikossa, on velvollisuus tehdä opetuksen ja muun työvelvollisuuden lisäksi lukuvuosittaista lisätyötä 12 tuntia vastaava työmäärä. Tehtävät voivat olla esimerkiksi osallistumista suunnittelutyöhön ja arviointikokouksiin.

14 § Ylitunneiksi muuttaminen

Lehtorin opetusvelvollisuuteen luettavia tehtäviä voidaan 11 §:ssä mainituin perustein lukea myös lehtorille korvattaviksi ylitunneiksi.

15 § Ylituntipalkkio

Opetusvelvollisuuden ylittäviltä tunneilta opettajalle maksetaan ylituntipalkkio.

Opettajan ylituntipalkkio perustuu vuotuiseseen perusosaan, joka lasketaan seuraavasti:

Harjoittelukoulut Ylituntipalkkiot						
Vaativuustaso	1 - 3	4	5	6	7	8 - 11
prosenttia vuotuisesta tehtäväkohtaisesta palkasta	100 %	96 %	84 %	81 %	79 %	73 %

Ylituntipalkkio saadaan siten, että vuotuinen perusosa jaetaan asianomaisen opettajan opetusvelvollisuudeksi vahvistetulla vähentämättömällä viikkotuntimäärällä ja näin saatu luku pyöristetään kymmeniksi senteiksi. Tästä viikkoylituntipalkkiosta saadaan kuukausittain maksettava palkkio jakamalla se 12:lla sekä yhden ylitunnin palkkio jakamalla se 38:lla.

Ylituntipalkkiota laskettaessa otetaan huomioon epäpätevyysalennusten aiheuttamat palkan alennukset.

Jos ylitunteina hoidettava opetus ei kestä lukuvuoden koko työaika, maksetaan palkkio pidettyjen tuntien mukaan, jolloin oppilaitoksen työviikkojen lukumäärän suuruinen tuntimäärä oikeuttaa yhteen vuosiviikkoylituntipalkkioon ja pienempi tuntien määrä vastaavaan osaan siitä. Pitämättä jääneiden ylituntien osuus vähennetään opettajan palkasta edellä määrättyä perustetta noudattaen.

16 § Toisen opettajan tunnin hoitopalkkio

Jos opettajalle annetaan määräys oman oppituntinsa tai muun palkatun tehtävän kanssa samanaikaisesti huolehtia toisen opettajan luokasta, maksetaan hänelle tunnilta 30 % oman tehtävän tai tehtävän ylituntipalkkiosta.

OPINTO-OHJAAJAT

17 § Opinto-ohjaajana toimivan lehtorin palkka

Opinto-ohjaajana toimivalle lehtorille ei makseta ylituntipalkkiota.

18 § Opinto-ohjaajana toimivan lehtorin työaika

Opinto-ohjaajana toimivan lehtorin työaika jakautuu aikaan ja paikkaan sidottuun työaikaan (sidottu työaika) sekä ajan ja paikan suhteen vapaavalintaiseen työaikaan (luottotyöaika).

Vuotuinen sidottu työaika on 1 238 tuntia vuodessa. Jos itsenäisyyspäivä, loppia-ainen tai vapunpäivä ajoittuu maanantaista perjantaihin, vuotuinen työaika lyhenee seitsemän tuntia kutakin mainittua arkipyhää kohden.

Sidottuna työaikana lehtori hoitaa hänelle määrätyt oppitunnit, opinto-ohjaukseen kuuluvat muut tehtävät, opetusharjoittelun ohjaukseen sekä koulun opetus-, kasvatus- ja koulutustoimintaan liittyvät muut tehtävät. Luottotyöaika on lehtorin oppituntien valmistelemiseen tarvittavaa aikaa, jonka lehtori voi suorittaa valitsemassaan paikassa valitsemana aikana.

Lehtori voidaan määrätä pitämään enintään 494 luokkaopetustuntia vuodessa.

Vuotuisesta sidotusta työajasta vähintään 40 ja enintään 80 tuntia ajoitetaan muuksi ajaksi kuin oppilaiden / opiskelijoiden koulutyöpäiviksi.

TUNTIOPETTAJAT

Päätoimiset tuntiopettajat

19 § Päätoimista tuntiopettajaa koskevat yleiset määräykset

Tuntiopettaja on päätoiminen, jos hän opettaa yhdessä tai useammassa ammatikorkeakoulussa, korkeakoulutasoa alemmassa valtion oppilaitoksessa, kunnallisessa lukiossa tai peruskoulussa, yksityisessä lukiossa tai peruskoulua korvaavassa tai vastaavassa koulussa tai lain perusteella valtiosuutusta tai -avustusta saavassa kunnallisessa tai yksityisessä ammatillisessa tai musiikkioppilaitoksessa yhteensä keskimäärin vähintään 16 luokkatuntia, kuusipäivästä kouluviikkoa noudattavissa oppilaitoksissa 20 luokkatuntia, iltalukiossa/lukion iltalinjalla 14 luokkatuntia tai teknillisissä oppilaitoksissa 18 luokkatuntia viikossa. Luokkatunneiksi tässä yhteydessä katsotaan myös sellaiset luokan ulkopuoliset tehtävät, joista palkkio maksetaan vuosiviikkotuntipalkkiona.

Jos tuntiopettaja opettaa kahdessa tai useammassa oppilaitoksessa siten, että hänen laskennallista opetusvelvollisuuttaan vastaava tuntimääränsä, kuitenkin vähintään 16 (tai 20, 18 tai 14 ks. edellinen momentti) viikkotuntia, tulee täyteen jossakin näistä oppilaitoksista, on hän muissa oppilaitoksissa sivutoiminen tuntiopettaja.

Jos tuntiopettajan tuntien lukumäärä jää alle vastaavan opettajan opetusvelvollisuustuntimäärän, maksetaan hänelle palkasta osuus, joka vastaa hänen tuntimääräänsä vastaavan opettajan opetusvelvollisuudesta.

Tuntiopettajan laskennallinen opetusvelvollisuus on sama kuin vastaavan opettajan opetusvelvollisuus. Jos tuntiopettaja opettaa aineita, joissa opetusvelvollisuus on erilainen, lasketaan hänelle painotettu laskennallinen opetusvelvollisuus.

Laskennallisen opetusvelvollisuuden ylittäviltä tunneilta maksetaan ylituntipalkkio, jonka palkkioperusteen palkkaluokka määräytyy samojen perusteiden mukaan kuin opettajalla ja 2 momentin määräykset huomioon ottaen.

Kahden tai useamman eri oppilaitoksen tuntien varassa päätoimiseksi tulevalle tuntiopettajalle määrätään laskennallinen opetusvelvollisuus kuten edellä on määrätty. Kussakin oppilaitoksessa lasketaan se oppilaitoksen tuntien osuus, joilta maksetaan peruspalkka, ja se tuntien osuus, joilta maksetaan 5 momentin mukainen ylituntipalkkio.

Päätoimiselle tuntiopettajalle maksetaan lomaraha samojen perusteiden mukaan kuin vastaavalle opettajalle.

Tuntiopettajan palvelussuhde, joka päättyy lukukauden lopussa tai sitä seuraavan loman aikana, katsotaan yhdenjaksoiseksi, jos se alkaa seuraavan lukukauden työkauden alussa joko samassa tai toisessa oppilaitoksessa.

20 § Opetusvelvollisuudet

Opetusvelvollisuus määräytyy ensisijaisesti harjoittelukoulun vastaavaa opetusta hoitavan lehtorin opetusvelvollisuuden mukaan.

Jos harjoittelukoulussa ei ole vastaavaa opetusta hoitavan lehtorin tehtävää eikä vanhemman lehtorin kelpoisuusvaatimuksia ole säädetty vastaavan opetuksen osalta, tuntiopettajan laskennallinen opetusvelvollisuus määräytyy ensisijaisesti kunnan perusopetuksen vastaavaa opetusta hoitavan lehtorin ja toissijaisesti luokanopettajan opetusvelvollisuudeksi vahvistetun vähentämättömän viikkotuntimäärän mukaisesti.

Lukion kerrointuntien osalta noudatetaan, mitä lehtorin osalta on sovittu 5 ja 6 §:ssä.

21 § Epäpätevyysalennukset

Jos aineenopettajana toimivalta tuntiopettajalta puuttuu peruskoulun ja/tai lukion opettajan kelpoisuus, maksetaan palkka 15 % alempana.

Jos erityisopettajana toimivalta tuntiopettajalta puuttuu erityisopettajan kelpoisuus, palkka maksetaan 10 % alempana.

Jos luokanopettajana, erityisopettajana tai opinto-ohjaajana toimivalta tuntiopettajalta puuttuu peruskoulun ja/tai lukion opettajan kelpoisuus, palkka maksetaan 10 % alempana.

22 § Useampaa vuosiluokkaa opettavan tuntiopettajan opetusvelvollisuuden huojennus

Opetusvelvollisuutta huojennetaan samojen perusteiden mukaisesti kuin lehtoreiden osalta on sovittu (9 §).

23 § Opetusvelvollisuuteen luettavat tehtävät

Harjoittelukoulun lehtorin opetusvelvollisuuteen luettavia tehtäviä voidaan lukea tuntiopettajan opetusvelvollisuuteen samojen perusteiden mukaan kuin niitä luetaan harjoittelukoulun lehtorin opetusvelvollisuuteen.

24 § Opinto- ja suunnittelutyö

Päätoimisella tuntiopettajalla on velvollisuus osallistua opinto- ja suunnittelutyöhön vastaavasti kuin lehtoreiden osalta on sovittu (13 §).

Sivutoimiset tuntiopettajat

25 § Sivutoimisen tuntiopettajan tuntipalkkio

Sivutoimisen tuntiopettajan palkkiojärjestelmä on palkkio kultakin pidetyltä tunnilta. Tuntiopettajan opetusvelvollisuus on vastaavan päätoimisen tuntiopettajan palkan perusteena oleva painottamaton opetusvelvollisuus.

Tuntiopettajan tuntipalkkio perustuu vuotuisen perusosaan. Perusosa lasketaan kuten ylituntien laskemisesta on 15 § 2 momentissa mainittu.

Sivutoimisen tuntiopettajan tuntipalkkio saadaan siten, että vuotuinen perusosa jaetaan asianomaisen opettajan opetusvelvollisuudeksi vahvistetulla vähentämättömällä viikkotuntimäärällä ja näin saatu luku pyöristetään kymmeniksi senteiksi. Tästä viikkoylituntipalkkiosta saadaan kuukausittain maksettava palkkio jakamalla se 12:lla sekä yhden ylitunnin palkkio jakamalla se 38:lla.

Jos sivutoiminen tuntiopettaja osallistuu reservin kertausharjoituksiin, väestönsuojelukoulutukseen tai työnantajan määräyksestä täydennyskoulutukseen, maksetaan hänelle tältä ajalta työjärjestyksen osoittaman tuntimäärän mukainen palkkio.

MUUT MÄÄRÄYKSET

26 § Määräaikaiseen työsuhteeseen nimitetyn muun opettajan kuin sivutoimisen tuntiopettajan lomapäiväkorvaus

Jos määräaikaiseen työsuhteeseen nimitetyn muun harjoittelukoulun opettajan kuin sivutoimisen tuntiopettajan palvelussuhde on kestänyt lukuvuoden koko työajan, maksetaan hänelle palvelussuhteen päättyessä lomapäiväkorvauksena yliopistoja koskevan työehtosopimuksen vuosilomaa koskevan luvun mukaan määräytyvää kutakin täyttä lomanmääräytymiskuukautta kohden kahdelta päivältä työehtosopimuksen 1 luvun 7 §:n mukainen palkka. Lomapäiväkorvausta vähentävät palvelussuhteeseen sisältyvät kesäkeskeytyspäivät.

Jos 1 momentissa tarkoitetun opettajan palvelussuhde ei ole kestänyt lukuvuoden koko työaika, 1 momentin mukaisesti määräytyvää lomapäiväkorvausta vähentävät palvelussuhteeseen sisältyvien syys-, joului-, talvi- ja pääsiäislomien arkipäivät sekä kesäkeskeytyspäivät.

Tämän pykälän perusteella maksettava palkka määräytyy palvelussuhteen päätymishetken mukaisena.

27 § Yksityisoppilaiden tentti perusopetuksessa

Yksityisoppilaiden tentin järjestävälle opettajalle maksetaan palkkio, jonka suuruus on 40,43 €. Palkkio korottuu yleiskorotuksella.

Palkkio sisältää korvauksen tentin valmistelemisesta, korjaus- ja arviointityöstä sekä tarvittaessa valvonnasta. Tentti käsittää kirjallisen ja suullisen kyselyn, työnäytteet sekä uusintakokeen.

Jos samassa tilaisuudessa tentittävänä on useampi kuin yksi yksityisoppilas, tentin järjestävälle opettajalle maksetaan

1 – 3 oppilasta	täysi palkkio ja jokaisesta seuraavasta lisäksi
4 – 9 oppilasta	1/2 palkkiosta
10 – oppilasta	1/4 palkkiosta

28 § Yksityisopiskelijoiden tentit lukiossa

Kuulustelua kohti maksetaan kuulustelun vastaanottavalle lukion opettajalle palkkio, jonka suuruus on 46,03 €. Palkkiota korotetaan yleiskorotuksella. Palkkio sisältää kirjallisen kuulustelun, suullisen kuulustelun ja uusintakuulustelun. Jos saman oppiaineen samaa vuosikurssia on tutkinnossa suorittamassa useampi kuin yksi yksityisopiskelija, maksetaan kuulusteltavaa kohti

1 – 3 opiskelijaa	täysi palkkio ja jokaisesta seuraavasta lisäksi
4 – 9 opiskelijaa	1/2 palkkiosta
10 – 20 opiskelijaa	1/4 palkkiosta ja
21 – opiskelijaa	1/6 palkkiosta

Kirjallisen kuulustelun valvojana toimivalle opettajalle tai tuntiopettajalle maksetaan tunnilta valvontapalkkio, jonka suuruus määräytyy siten, että asianomaisen opettajan varsinainen palkka, johon luetaan tehtävä- ja suorituskohtainen palkkaus kuukaudessa, jaetaan luvulla 153.

Rehtorille maksetaan 1 momentissa mainittu palkkio momentin 1, 5 ja 6 momentin mukaista kuulusteltavaa kohti porrastusta suorittamatta.

Ylioppilastutkinnon korjauksesta maksetaan palkkio 1 momentissa mainituin perustein kutakin koetta kohti.

Reaaliaineissa on kuitenkin palkkio aineryhmää kohti 1/4 1 momentin mukaisesta palkkiosta. Vieraan kielen osalta korjaus katsotaan yhdeksi kokeeksi.

Yksityisoppilaaksi katsotaan myös henkilö, joka varsinaisen ylioppilastutkinnon jälkeen tai omassa koulussa varsinaista ylioppilastutkintoa seuraavan tutkinnon jälkeen erillisessä kokeessa uusii hyväksytyyn kokeen tai täydentää ylioppilastutkintoaan, taikka joka osallistuu ylioppilastutkintoon tai siihen kuuluvaan erilliseen kokeeseen ylioppilastutkinnosta annetun asetuksen 8 §:ssä tarkoitetun koulutuksen pohjalta.

29 § Yhteiset opettajat

Jos työnantaja on määrännyt opettajalle eri opetuslakien mukaista opetusta ja/tai muuta työtä (muussa kuin omassa oppilaitoksessa) taikka saman opetuslain mukaista opetusta ja/tai muuta työtä useammassa hallinnollisesti itsenäisessä oppilaitoksessa, häneen sovelletaan tämän kohdan mukaisia määräyksiä, jollei 2 momentista muuta johdu. Opettajan työsuhteen ehdot määräytyvät sen koulun/oppilaitoksen mukaan, johon tehtävä on perustettu (ensisijainen oppilaitos).

Tätä kohtaa sovelletaan harjoittelukoulun yhteiseen opettajaan vain, jos hän opettaa harjoittelukoulun lisäksi 1 momentin mukaisesti muussa korkeakoulutasoa alemmassa oppilaitoksessa.

Kahdessa useammassa toimipaikassa, joiden välinen matka on vähintään yksi kilometri, opettavalle yhteiselle opettajalle maksetaan palkka 10 % korkeampana.

Jos yhteinen opettaja oppituntien pitämistä varten joutuu vaihtamaan toimipaikkaa kesken päivän keskimäärin vähintään neljä kertaa viikossa ja toimipaikkojen etäisyys on vähintään yksi kilometri taikka jos hän joutuu oppituntien pitämistä varten kulkemaan asunnostaan tai asuntoaan lähimmästä toimipaikasta toiseen tai toisiin toimipaikkoihin lyhyintä käyttökelpoista matkareittiä käyttäen yhteensä vähintään 140 kilometriä viikossa, hänelle maksetaan palkka 15 % korkeampana.

Jos ensisijaisen ja toissijaisen oppilaitoksen vuotuinen työviikkojen lukumäärä poikkeavat toisistaan, lasketaan opettajan opetusvelvollisuus vuotuisena opetustuntimääränä.

Yhteinen opettaja, joka opettaa vähintään yhden kolmasosan opetusvelvollisuudesta toissijaisessa oppilaitoksessa, on velvollinen tekemään tuossa toissijaisessa oppilaitoksessa oppituntiansa mukaisen suhteellisen osuuden asianomaisen oppilaitoksen opettajia koskevien säännösten ja määräysten mukaista muuta työtä.

Yhteisen opettajan matkakustannusten korvaukset määräytyvät tämän työehtosopimuksen matkakustannusten korvauksia koskevien määräysten mukaisesti.

Jos yhteisen opettajan ensisijainen oppilaitos on harjoittelukoulu, sovelletaan tämän harjoittelukoulujen opetushenkilöstöä koskevan sopimuksen 10 §:n mukaisia määräyksiä (kahdessa tai useammassa oppilaitoksessa opettavat opettajat) vain harjoittelukoulussa annettavan opetuksen osalta, ei sen sijaan muissa oppilaitoksissa annettavan opetuksen osalta.

30 § Pääluottamusmiehenä tai luottamusmiehenä toimivan opettajan korvaus ja palkkio sekä opetusvelvollisuuden huojennus

Pääluottamusmiehenä tai luottamusmiehenä toimivalle opettajalle maksetaan laskua vastaan opetusvelvollisuuden ulkopuolella tehdyistä, luottamusmiessopimuksen mukaisista, luottamusmiestehtävistä tuntikorvaus, jonka suuruus määräytyy siten, että opettajan varsinainen palkka, johon luetaan tehtäväkohtainen ja

suorituskohtainen osa sekä siirtymäkauden tasaus kuukaudessa, jaetaan luvulla 153. Korvausta maksetaan enintään 7 tunnilta viikossa.

Vastaanottotunti

Pääluottamusmiehenä tai luottamusmiehenä toimivalle opettajalle saadaan sopia yksi opetusvelvollisuustuntien ulkopuolella pidettävä viikoittainen vastaanottotunti. Vastaanottotunti luetaan edellä mainittuun 7 tunnin enimmäisaikaan.

Opetusvelvollisuuden huojennus

Pääluottamusmiehenä tai luottamusmiehenä toimivan opettajan opetusvelvollisuutta huojennetaan yhdellä viikkotunnilla. Jos pääsopijajärjestöjen edustettavien lukumäärä on vähintään 60, luottamusmiehen tai luottamusmiesten huojennustuntimäärä on yhteensä seuraava:

Edustettavien määrä	huojennustunnit
60 – 99	2
100 – 129	3
130 – 159	4
160 –	5

Edustettavien lukumäärä vahvistetaan lukuvuosittain.

Luottamusmiespalkkio

Pääluottamusmiehenä tai luottamusmiehenä toimivalle opettajalle maksetaan palkkiota luottamusmiestehtävien hoitamisesta seuraavasti:

Edustettavien lukumäärä	palkkio € / kk (1.3.2012 lukien)
1 – 160	100,00 €
161 – 350	115,00 €
351 –	134,00 €

Edustettavien lukumäärä todetaan lukuvuosittain. Palkkio luetaan työehtosopimuksen yleisten määräysten 7 § mukaiseen palkkaan.

Jos luottamusmiehen varamies työnantajalle tehdyn ilmoituksen nojalla luottamusmiehen estyneenä ollessa hoitaa luottamusmiestehtävää vähintään kahden viikon jakson, maksetaan korvaus kyseisen kuukauden ajalta luottamusmiehen asemesta varamiehelle.

31 § Työsuojeluvaltuutettuna ja työsuojelun piirivaltuutettuna toimiville sekä eräille muille yhteistoimintatehtäviin osallistuville opettajille opetusvelvollisuustuntien ulkopuolella suoritusta työstä maksettava palkkio ja huojennus

Työsuojeluvaltuutettuna ja työsuojelun piirivaltuutettuna toimiville opettajille saadaan maksaa yksilöityä laskua vastaan opetusvelvollisuustuntien ulkopuolella suoritetuista valmistelu- ja kirjoitus- sekä työsuojelutehtävistä tuntipalkkio, jonka suuruus määräytyy siten, että asianomaisen opettajan varsinainen palkka, johon

luetaan tehtäväkohtainen ja suorituskohtainen osa sekä siirtymäkauden tasaus kuukaudessa, jaetaan luvulla 153. Palkkio maksetaan enintään 5 tunnilta viikossa.

Yhteistoiminnasta yrityksissä annetun lain (334/2007) 8 §:ssä tarkoitetulle, lain mukaisiin yhteistoimintatehtäviin osallistuvalla opettajalla korvataan opetusvelvollisuustuntien ulkopuolella suoritettu työ 1 momentin mukaisesti. Momentti ei koske edellä (pääluottamusmies ja luottamusmies) 30 §:ssä eikä tämän pykälän 1 momentin tarkoitettua henkilöstön edustajaa.

Työsuojeluvaltuutetulle ja työsuojelun piirivaltuutetulle maksetaan 5 tuntia ylittävältä työsuojelutehtäviin käytetyltä ajalta palkkio komiteakokouspalkkio-säännösten mukaisesti.

Työsuojeluvaltuutetun opetusvelvollisuutta huojennetaan yhdellä tunnilla viikossa.

Työsuojeluvaltuutetun kuukausipalkkiosta on sovittu erikseen luottamusmiehiä ja työsuojeluvaltuutettuja koskevissa sopimusmääräyksissä.

HARJOITTELUKOULUJA KOSKEVAT LIITTEET

Liite 1	Yliopistojen harjoittelukoulujen tehtävien vaativuuden arviointijärjestelmä
Liite 2A	Harjoittelukoulun henkilökohtaisen työsuorituksen arviointijärjestelmä
Liite 2B	Henkilökohtaisen palkanosan prosentit
Liite 3	Palkkataulukot

LIITE 1 YLIOPISTOJEN HARJOITTELUKOULUJEN TEHTÄVIEN VAATIVUUDEN ARVIINTIJÄRJESTELMÄ

Opetushenkilöstön tehtävien vaativuuden arviointijärjestelmää käytetään harjoittelukouluissa tehtävän nimikkeestä riippumatta arvioitaessa opetus- ja johtotehtävissä työskentelevien henkilöiden tehtävien vaativuutta.

Taso	Työn luonne ja vastuu	Vuorovaikutustaidot	Tiedolliset ja taidolliset valmiudet
1	Vastuu opetustilanteesta, ei kokonaisvaltaista vastuuta opetusryhmästä	Yhteistyö kodin ja muiden sidosryhmien kanssa satunnaista	Opetustaito ja aineenhallinta
2	Vastuu opetustilanteesta, mahdollisesti vastuuta oppilaista/opiskelijoista tai opetusryhmistä myös opetustilanteen ulkopuolella	Yhteistyötä kotien ja muiden sidosryhmien kanssa Työyhteisön sisäinen yhteistyö	Opetustaito ja aineenhallinta
<i>Keskeinen ero edelliseen (1->2): Yhteistyö kotien ja muiden sidosryhmien kanssa voi lisääntyä. Työyhteisön sisäinen yhteistyö ja opetuskokemus lisääntyvät</i>			
3	Opetusta vähintään yhdessä opetettavassa oppiaineessa yhden opetussuunnitelmien mukaan Kokonais- ja kasvatusvastuu oppilaista ja opetusryhmästä Vastuu perusvalmiuksien luomisesta koulunkäyntiin Opetusharjoittelun ohjaukseen liittyviä tehtäviä satunnaisesti	Oppilas/opiskelijaryhmien ohjaus Kiinteä ja toistuva yhteistyö kodin kanssa Työelämä yhteistyö	Opetustaito ja oppiaineksen hallinta Kyky hallita normaalia tai pientä ryhmää
<i>Keskeinen ero edelliseen (2->3): Päätoiminen tai lähes päätoiminen opetustyö. Kokonaisvastuu oppilasryhmästä ja aineenhallinta korostuvat. Normaali tavanomainen opetusryhmä ilman erityisiä vaativuutta lisääviä tekijöitä. Opetusharjoittelun ohjaus satunnaista</i>			
4	Opetusta vähintään yhdessä opetettavassa oppiaineessa yhden opetussuunnitelman mukaan Kokonais- ja kasvatusvastuu oppilaista ja opetusryhmistä Vastuu perusvalmiuksien luomisesta koulunkäyntiin Opetusharjoittelun ohjausta yhden pedagogisten opintojen opetussuunnitelman mukaan Erityisopetustehtävät ja erityisopetuksessa olevien oppilaiden opetus ja erityisopetuksen harjoittelun ohjaustehtäviä satunnaisesti Kahden vuosiluokan yhdysluokkaopetusta Oppilaanohjaustehtäviä	Oppilas/opiskelijaryhmien ohjaus Kiinteä ja runsas yhteistyö kotien kanssa Oppilailla/opiskelijoilla heterogeeninen tausta Työelämä yhteistyö Toisen asteen yhteistyö	Opetustaito ja aineenhallinta Kyky hallita normaalia ryhmää
<i>Keskeinen ero edelliseen (3->4): Kokonaisvastuu oppilasryhmästä korostuu edelleen ja aineenhallinta syvenee tai nämä yhdistyvät samassa tehtävässä. Työhön vaikuttaa joitakin sen vaativuutta lisääviä tekijöitä. Yhteistyön muodot monipuolistuvat ja yhteistyö kotien kanssa on vaativampaa. Opetusharjoittelun ohjaus säännöllistä.</i>			

Taso	Työn luonne ja vastuu	Vuorovaikutustaidot	Tiedolliset ja taidolliset valmiudet
5	<p>Päävastuu opetuksesta ryhmässä vähintään yhdessä opetettavassa oppiaineessa ja/tai eri opetussuunnitelmien mukaan</p> <p>Kokonais- ja kasvatusvastuu oppilaista tai opetusryhmistä</p> <p>Opettaminen useammalla asteella tai useamman opetussuunnitelman mukaan</p> <p>Useampi opetettava aine</p> <p>Opettaminen vieraalla kielellä (ei kielenopetus)</p> <p>Oppilaanohjaustehtäviä ja harjoittelun ohjausta</p> <p>Opetusharjoittelun ohjausta yhden opetussuunnitelman mukaan</p> <p>Erityisopetusta ja monipuolisia erityisopetuksen harjoittelun ohjaustehtäviä ja/tai kehittämisen vastuutehtäviä</p> <p>Opetusharjoittelun kehittäminen osana pedagogisia opintoja ja/tai opetusharjoittelussa rehtoria avustavat tehtävät</p> <p>Usean vuosiluokan yhdysluokkaopetusta</p> <p>Eri kulttuuritaustaisten oppilaiden opetus</p>	<p>Oppilas/opiskelijaryhmien ohjaus</p> <p>Yhteistyö kotien kanssa erityisen haastavaa</p> <p>Erittäin vaikeataustaisia oppilaita/opiskelijoita</p> <p>Työelämä yhteistyö</p> <p>Toisen asteen yhteistyö</p>	<p>Aineopinnot opetettavassa oppiaineessa</p> <p>Laajempi opetustaito</p> <p>Yhden tai useamman aineen hallinta korostuu</p> <p>Kokemusta opettajan työstä</p> <p>Kyky hallita suurta tai vaikeaa ryhmää</p>
<p><i>Keskeinen ero edelliseen (4->5): Kyky / taito ohjata erilaisten oppilaiden opiskeluprosessia paranee kokemuksen myötä. Aineenhallinta syvenee. Erityisopetuksen oppilaat ovat vaativampia ja oppilaiden taustat vaikeampia. Opetuksen muodot ja sisällöt muuttuvat oleellisesti haastavammiksi. Opetusharjoittelun vaativuus ja/tai määrä lisääntyy. Työhön sisältyy yhä enemmän työtä vaativia tekijöitä. Opetusta voi olla useammalla asteella / useamman opetussuunnitelman mukaan.</i></p>			
6	<p>Vaativaa opetusta yhdessä ryhmässä tai yhdessä oppiaineessa ja/tai eri opetussuunnitelmien mukaan</p> <p>Osavastuita koulun sisäisissä hankkeissa, projekteissa ja/tai täydennyskoulutustehtävistä</p> <p>Kokonais- ja kasvatusvastuu oppilaista tai opetusryhmistä</p> <p>Opettaminen vieraalla kielellä (ei kielenopetus)</p> <p>Vaativaa ja monipuolista opetusharjoittelun ohjausta</p> <p>Opetusharjoittelun kehittäminen osana pedagogisia opintoja ja opetusharjoittelussa rehtoria avustavat tehtävät</p> <p>Opetusharjoittelun ohjausta eri pääaineopiskelijoille tai eri opetussuunnitelmien mukaan</p> <p>Opetusharjoittelun didaktinen opetus pedagogisten opintojen opetussuunnitelman mukaisesti</p> <p>Opetuksen, opetusmenetelmien ja -materiaalien kehittäminen</p> <p>Vaativaa erityisopetusta ja/tai erityisopetuksen harjoittelun ohjaustehtävien ja kehittämisen päävastuu</p> <p>Erityisopetusta eri opetussuunnitelmien mukaan</p> <p>Avustaminen hallinnollisissa tehtävissä</p>	<p>Oppilas/opiskelijaryhmien ohjaus monipuolistuu</p> <p>Yhteistyö kotien kanssa erityisen haastavaa</p> <p>Erittäin vaikeataustaisia oppilaita/opiskelijoita</p> <p>Työelämä yhteistyö</p> <p>Toisen asteen yhteistyö</p>	<p>Syventävät opinnot opetettavassa oppiaineessa.</p> <p>Opetustaito ja syvälinen aineenhallinta yhdessä tai useammassa oppiaineessa korostuu</p> <p>Kokemus opettajan työstä</p> <p>Kyky hallita erittäin vaikeaa ryhmää</p>
<p><i>Keskeinen ero edelliseen (5->6): Erinomainen kyky / taito ohjata erilaisten oppilaiden opiskeluprosessia. Vastuu työn kehittämisestä ja/tai hallinnolliset tehtävät lisääntyvät. Opetusryhmät ja oppilaat voivat olla erityisen vaativia. Hyvissä ryhmissä erityisen syvälinen aineenhallinta voi korostua. Vastuu opetustyön, -menetelmien ja -materiaalin sekä opetus-tekniikan kehittämisestä laajenee. Oppilasryhmien ohjaaminen ja tukeminen on monipuolista ja vaativaa.</i></p>			

Taso	Työn luonne ja vastuu	Vuorovaikutustaidot	Tiedolliset ja taidolliset valmiudet
7	<p>Erittäin vaativa opetustyö ryhmässä ja/tai erittäin vaativaa aineenopetusta yhdessä tai useammassa oppiaineessa eri opetussuunnitelmien mukaan Omaa työtä laajempi opetustyön kehittäminen Hallinnollisia tehtäviä Osavastuita koko koulun sisäisissä hankkeissa, projekteissa ja/tai täydennyskoulutuksesta useamman opetussuunnitelman mukaan Kokonais- ja kasvatusvastuu oppilaista tai opetusryhmistä Opettaminen useammalla asteella Opettaminen vieraalla kielellä (ei kielenopetus) Hyvin vaativaa ja monipuolista opetusharjoittelun ohjausta Opetusharjoittelun kehittäminen osana pedagogisia opintoja ja opetusharjoittelussa rehtoria avustavat tehtävät määrällisesti laajoissa opetusharjoitteluryhmissä Opetusharjoittelun ohjausta eri pääaineopiskelijoille tai eri opetussuunnitelmien mukaan Didaktinen opetus useamman pedagogisten opintojen opetussuunnitelman mukaan Omaa työtä laajempi opetuksen kehittäminen Opetusmenetelmien ja -materiaalien kehittäminen</p>	<p>Hyvin monipuolista opetusryhmien ohjausta Yhteistyö kotien kanssa erityisen haastavaa Erittäin vaikeataustaisia oppilaita/opiskelijoita Työelämä yhteistyö Toisen asteen yhteistyö</p>	<p>Syventävät opinnot opetettavassa oppiaineessa Opetustaito ja syvälinen aineenhallinta yhdessä tai useammassa oppiaineessa korostuu Monipuolinen kokemus opettajan työstä Kyky hallita erittäin vaikeaa ryhmää Hallinnon tuntemus</p>
<p><i>Keskeinen ero edelliseen (6->7): Opettajalle on määrätty erityisen monia tehtävän vaativuutta ja monipuolisuutta lisääviä tekijöitä ja tason 7 kriteerit pääsääntöisesti täyttyvät. Opettajalla on poikkeuksellisen hyvät tiedolliset ja taidolliset valmiudet selviytyä vastaan tulevista tehtävistä.</i></p>			
8	<p>Tason 7 lisäksi Erittäin vaativa opetustyö ja päävastuu opetustyön kehittämisestä Johtamistyötä yhdellä kouluasteella Aineenopetusta useammassa oppiaineessa eri opetussuunnitelmien mukaan Hallinnollinen ja pedagoginen päävastuu osakokonaisuuksista Opetusharjoittelun ohjausta eri pääaineopiskelijoille tai eri opetussuunnitelmien mukaan Didaktinen opetus useamman pedagogisten opintojen opetussuunnitelman mukaan Koordinoituvastuu opetusharjoitteluiden opetussuunnitelmien kehittämisestä ja järjestämisestä Päävastuu täydennyskoulutuksen koordinoinnista Vastuu koko koulun kokeilu- ja kehittämishankkeissa useamman opetussuunnitelman mukaan Henkilöstövastuuseen liittyviä tehtäviä</p>	<p>Vaativa sisäinen ja ulkoinen vuorovaikutus Erilaiset hankkeet sidostahojen kanssa yleistyvät</p>	<p>Syventävät opinnot opetettavassa oppiaineessa Hallinnon koulutus, tuntemus ja/tai kokemus Apulais- tai vararehtorin kokemus Monipuolinen kokemus vaativasta opettajan työstä</p>
<p><i>Keskeinen ero edelliseen (7->8): Hallinnollinen ja pedagoginen vastuu korostuu ja vuorovaikutuksen merkitys laajenee ja syvenee. Opetustehtävien määrä on pienempi. Vastuu koulun johdon kanssa sovituista erillisistä tehtävistä ja henkilöstöstä korostuu. Opetusharjoitteluun liittyvät tehtävät ovat erittäin vaativia.</i></p>			

Taso	Työn luonne ja vastuu	Vuorovaikutustaidot	Tiedolliset ja taidolliset valmiudet
9	<p>Koulun tai kouluasteen strateginen johtaminen ja tulosvastuu Koulun tai kouluasteen opetussuunnitelmavastuu Koulun kokoon liittyvät tekijät painottuvat Pedagoginen ja yleishallinnollinen vastuu Taloudellinen vastuu Laaja henkilöstövastuu Koululla erityistehtäviä Vastuu opetusharjoittelun järjestämisestä Opetusharjoitteluun ja sen kehittämiseen ja järjestämiseen liittyvät vastuutehtävät monipuolistuvat Täydennyskoulutuksen järjestäminen Vastuu kokeilu- ja kehittämistoiminnasta lisääntyy</p> <p><i>Keskeinen ero edelliseen (8->9): Toimintaan liittyy taloudellinen vastuu ja hallinnollinen kokonaisvastuu lisääntyy. Yhteistyö sidosryhmien kanssa laajenee edelleen ja projektit muuttuvat monitahoisemmiksi. Koululla voi olla erityistehtävä. Opetusharjoittelussa myös vastuu järjestelyistä korostuu.</i></p>	<p>Vaativa sisäinen ja ulkoinen vuorovaikutus Koululla alueellista yhteistyötä Kotimaisia ja kansainvälisiä projekteja Verkostotyötaitot</p>	<p>Hallinnon koulutus, tuntemus ja/tai kokemus Monipuolinen kokemus rehtorin työstä</p>
10	<p>Yhtä kouluastetta laajempi strateginen johtaminen ja tulosvastuu Yhtä kouluastetta laajempi kokonaisvastuu Laajempi opetussuunnitelmavastuu Pedagoginen ja yleishallinnollinen vastuu laajenee Laajempi taloudellinen vastuu Laajempi henkilöstövastuu Monipuoliset opettajankoulutukseen liittyvät tehtävät Vastuu opetusharjoittelun kehittämisestä ja järjestämisestä osana pedagogisia opintoja useammalla kouluasteella Täydennyskoulutuksen järjestäminen Kokeilu- ja kehittämistoiminnan määrä merkittävä</p> <p><i>Keskeinen ero edelliseen (9->10): Hallinnollinen kokonaisvastuu lisääntyy. Varsinkin ulkoisen vuorovaikutuksen merkitys korostuu. Syvälinen opetus- ja yliopistohallinnon tuntemus.</i></p>	<p>Johtamismenetelmät korostuvat Vaativa sisäinen ja ulkoinen vuorovaikutus Koululla aktiivista alueellista yhteistyötä Kotimaisia ja kansainvälisiä projekteja Ulkoisia asiantuntijatehtäviä Verkostotyötaitot</p>	<p>Hallinnon koulutus, tuntemus ja/tai kokemus Merkittävä kokemus rehtorin työstä</p>
11	<p>Koulun strateginen johtaminen ja tulosvastuu sekä suunnittelu Hyvin laaja kokonaisvastuu Hyvin laaja taloudellinen vastuu Hyvin laaja henkilöstövastuu Monipuoliset opettajankoulutukseen liittyvät tehtävät Valtakunnallisen opettajankoulutuksen kehittäminen Vastuu opetusharjoittelun järjestämisestä Täydennyskoulutuksen järjestäminen Kokonaisvastuu kokeilu- ja kehittämistoiminnasta Ulkopuolisen rahoituksen hankkiminen Päävastuu alueellisesta yhteistyöstä</p> <p><i>Keskeinen ero edelliseen (10->11): Poikkeuksellisen vaativat ja laajat hallinnolliset ja/tai taloudelliset vastuut. Toiminnalla on vaikutusta myös oman lähiympäristön ja sidosryhmien ulkopuolella. Tehtävässä korostuu laaja ja monipuolinen asiantuntemus koulussa ja koulun ulkopuolella.</i></p>	<p>Erittäin vaativaa sisäistä ja ulkoista vuorovaikutusta Yhteistyö koulutuksen kehittämisessä yliopiston sisällä ja ulkopuolella Asiantuntijatehtävät monipuolisia ja laajoja Alueellisen yhteistyön koordinointi Kehittämiprojektit laajoja Erinomaiset verkostotyötaitot</p>	<p>Hallinnon koulutus, tuntemus ja/tai kokemus Pitkäaikainen tai muutoin merkittävä kokemus rehtorin tehtävistä Laaja korkeakoulu- ja opetushallinnon tuntemus</p>

LIITE 2A HARJOITTELUKOULUN HENKILÖKOHTAISEN TYÖSUORITUKSEN ARVIOINTIJÄRJESTELMÄ

Pääkriteerit ja täsmentävät tasokohtaiset kriteerit

PÄÄKRITTEERIT	TÄSMENTÄVÄT TASOKOHTAISET KRITTEERIT
1. AMMATINHALLINTA	
<p>Suoriutumisessa arvioitavia tekijöitä opettajan/reh- torin ammattiosaamisessa ja ammatinhallinnan edistämisessä:</p> <ul style="list-style-type: none"> - suoritettut tutkinnot ja opettajakelpoisuus - muu opettajan työtä edistävä koulutus - opetuskokemus ja - laaja-alaisuus osaamisessa - työn hallinta - ammattitaidon kehittäminen ja ylläpitäminen 	<p>Vaativuustasoilla 1- 2</p> <ul style="list-style-type: none"> - ammattitaito opetuksessa - ammattitaidon kehittäminen ja ylläpito
	<p>Vaativuustasoilla 3- 4</p> <ul style="list-style-type: none"> - tehtävään liittyvät muut tutkinnot ja/tai koulutus - ansioituminen opettajan työssä - erityisosaaminen - kyky huomioida oppilaiden erityispiirteet - ammattitaidon kehittäminen / ylläpito
	<p>Vaativuustasoilla 5-7</p> <ul style="list-style-type: none"> - tehtävään liittyvät muut tutkinnot ja/tai koulutus - pitkäaikainen ansiokas kokemus opetustyöstä - erityisosaaminen / asiantuntijuus - kyky huomioida oppilaiden erityispiirteet - ammattitaidon kehittäminen / ylläpito - oman alan osaamista ilmentävä julkaisutoiminta - koulutustehtävät
	<p>Vaativuustasoilla 8-11</p> <ul style="list-style-type: none"> - tehtävään liittyvät muut tutkinnot ja koulutus - lisätutkinnot - muu oman erityisosaamisen kehittäminen - pitkäaikainen kokemus opettajana/rehtorina - oman alan osaamista ilmentävä julkaisutoiminta - hallinnollinen osaaminen

<p>2. LAATU JA TYÖTULOKSET</p>	
<p>Suoriutumisessa arvioitavia tekijöitä tehtävien, opetustyön tai rehtorin työn sisällön painotusten mukaan:</p> <ul style="list-style-type: none"> - opetukselliset ansiot - hallinnon kehittäminen - tulosvastuu - opetusmenetelmien ja materiaalien kehittäminen - kyky toimia opettaja- ja materiaaliverkostojen yhteydessä - ansiot opiskelijoiden ohjaukseen liittyvissä tehtävissä - osallistuminen tiimityöskentelyyn ja projekteihin - innostavuus, oma-aloitteisuus 	<p>Vaativuustasoilla 1-2</p> <ul style="list-style-type: none"> - opetussuunnitelmien toteuttaminen <p>Vaativuustasoilla 3-4</p> <ul style="list-style-type: none"> - opetussuunnitelmien toteuttaminen - toiminta opetusharjoittelutehtävissä ja niiden kehittäminen - koulun ja opetuksen kehittäminen <p>Vaativuustasoilla 5-7</p> <ul style="list-style-type: none"> - opetussuunnitelmien toteuttaminen - suoriutuminen hallinnollisista tehtävistä - toiminta opetusharjoittelutehtävissä ja opetusharjoittelun suunnittelu <p>Vaativuustasoilla 8-11</p> <ul style="list-style-type: none"> - koulun strategisen johtajuuden sujuminen - taloudesta ja tuloksellisuudesta huolehtiminen - koulun, opetuksen, opetussuunnitelmien ja opetusharjoittelun kehittäminen - koulun henkilöstösuhteet - koulun arvioinnit - oppilas- ja opiskelija-asioiden hoito - hallinnon kehittäminen
<p>3. VASTUULLISUUS TYÖSSÄ JA TOIMINTA TYÖYHTEISÖSSÄ</p>	
<p>Suoriutumisessa arvioitavia tekijöitä työhön sitoutumisen ja vastuunkantamisen osalta:</p> <ul style="list-style-type: none"> - yhteistyötaidot - esimiestäidot - sitoutuminen työhön ja työyhteisöön - sidosryhmäosaaminen - oma-aloitteisuus - alaisten ja työtovereiden sekä oppilaiden ja opiskelijoiden motivointi - koulun ilmapiiriin vaikuttaminen 	<p>Vaativuustasot 1-11</p> <ul style="list-style-type: none"> - yhteistyö kotien ja huoltajien kanssa - yhteistyö oppilaitoksien ja sidosryhmien kanssa - yhteistyö muiden eri tahojen kanssa - kansainvälinen yhteistyö - ulkopuolisen rahoituksen hankkiminen - tutkija- ja asiantuntijatehtävät - tiimityöskentelyyn osallistuminen

Henkilökohtaista tehtävistä suoriutumista arvioitaessa ylemmälle tai alemmalle vaativuustasolle sijoitettu täsmäntävä tasokohtainen kriteeri voidaan huomioida vaikka se olisi eri vaativuustasolla, jos sillä on arvioitavan tehtävän kannalta merkitystä.

Arviointiasteikko

Henkilökohtaista työstä suoriutumista arvioidaan viisiportaisella arviointiasteikolla sen perusteella, miten henkilö suoriutuu työtehtävistään.

Henkilölle asetetuilla tavoitteilla tarkoitetaan hänelle kehityskeskustelun yhteydessä tai työnjohdollisesti asetettuja tavoitteita.

Erityisesti odotuksia vastaavasta suorituksesta poikkeavat arviot on perusteltava. Arvioinnin ollessa kehittymistä edellyttävä, on yhdessä sovittava niistä toimenpiteistä, joilla suoriutumisen paranemista voidaan tukea. Asteikko on seuraava, myös puolet pisteet ovat käytettävissä.

5 pistettä

Erinomainen suoriutuminen. Henkilön työstä suoriutuminen ylittää selvästi kaikki työstä suoriutumisen vaatimukset ja henkilölle asetetut tavoitteet sekä määrällisesti että laadullisesti.

4 pistettä

Odotukset ylittävä suoriutuminen. Henkilön työstä suoriutuminen täyttää erinomaisesti kaikki työstä suoriutumisen vaatimukset. Työstä suoriutuminen ylittää monilta osin henkilölle asetetut tavoitteet sekä määrällisesti että laadullisesti.

3 pistettä

Hyvä suoriutuminen. Henkilön työstä suoriutuminen täyttää työstä suoriutumisen vaatimukset ja henkilölle asetetut tavoitteet. Laadullisesti tasokas suoritus keskeisimmillä tehtäväalueilla.

2 pistettä

Odotuksia vastaava suoriutuminen. Henkilön työstä suoriutuminen täyttää työstä suoriutumisen perusvaatimukset ja keskeiset henkilölle asetetut tavoitteet. Laadullisesti hyvä suoritus keskeisimmillä tehtäväalueilla.

1 piste

Kehittymistä edellyttävä suoriutuminen. Henkilön työstä suoriutumisessa on merkittävää kehittämistarvetta. Työstä suoriutuminen ei täytä henkilölle asetettuja tavoitteita tai häneltä kohtuudella edellytettävää työstä suoriutumisen tasoa.

LIITE 2B HENKILÖKOHTAISEN PALKANOSAN PROSENTIT

voimassa - 30.11.2010	
Pisteet	Prosentti
0,00 - 1,19	0 %
1,20 - 1,69	6 %
1,70 - 2,19	12 %
2,20 - 2,69	18 %
2,70 - 3,19	24 %
3,20 - 3,69	30 %
3,70 - 4,29	36 %
4,20 - 4,69	42 %
4,70 - 5,00	48 %

voimassa 1.12.2010	
Pisteet	Prosentti
0,00 - 0,94	0,00 %
0,95 - 1,69	6,00 %
1,70 - 2,19	12,00 %
2,20 - 2,44	18,00 %
2,45 - 2,69	21,10 %
2,70 - 2,94	24,40 %
2,95 - 3,19	27,30 %
3,20 - 3,44	30,40 %
3,45 - 3,69	33,50 %
3,70 - 3,99	36,60 %
4,00 - 4,29	42,00 %
4,30 - 4,59	46,00 %
4,60 - 5,00	50,00 %

LIITE 3 PALKKATAULUKOT

Ypj-palkat harjoittelukoulut 1.2.2016

Vaativuus- taso	Henkilökohtaisen työn suoritustaso												
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1	1 934,97 €	2 051,07 €	2 167,17 €	2 283,26 €	2 343,25 €	2 407,10 €	2 463,22 €	2 523,20 €	2 583,18 €	2 643,17 €	2 747,66 €	2 825,06 €	2 902,46 €
2	2 072,73 €	2 197,09 €	2 321,46 €	2 445,82 €	2 510,08 €	2 578,48 €	2 638,59 €	2 702,84 €	2 767,09 €	2 831,35 €	2 943,28 €	3 026,19 €	3 109,10 €
3	2 354,97 €	2 496,27 €	2 637,57 €	2 778,86 €	2 851,87 €	2 929,58 €	2 997,88 €	3 070,88 €	3 143,88 €	3 216,89 €	3 344,06 €	3 438,26 €	3 532,46 €
4	2 830,23 €	3 000,04 €	3 169,86 €	3 339,67 €	3 427,41 €	3 520,81 €	3 602,88 €	3 690,62 €	3 778,36 €	3 866,09 €	4 018,93 €	4 132,14 €	4 245,35 €
5	3 175,40 €	3 365,92 €	3 556,45 €	3 746,97 €	3 845,41 €	3 950,20 €	4 042,28 €	4 140,72 €	4 239,16 €	4 337,60 €	4 509,07 €	4 636,08 €	4 763,10 €
6	3 328,69 €	3 528,41 €	3 728,13 €	3 927,85 €	4 031,04 €	4 140,89 €	4 237,42 €	4 340,61 €	4 443,80 €	4 546,99 €	4 726,74 €	4 859,89 €	4 993,04 €
7	3 492,89 €	3 702,46 €	3 912,04 €	4 121,61 €	4 229,89 €	4 345,16 €	4 446,45 €	4 554,73 €	4 663,01 €	4 771,29 €	4 959,90 €	5 099,62 €	5 239,34 €
8	3 709,24 €	3 931,79 €	4 154,35 €	4 376,90 €	4 491,89 €	4 614,29 €	4 721,86 €	4 836,85 €	4 951,84 €	5 066,82 €	5 267,12 €	5 415,49 €	5 563,86 €
9	4 140,34 €	4 388,76 €	4 637,18 €	4 885,60 €	5 013,95 €	5 150,58 €	5 270,65 €	5 399,00 €	5 527,35 €	5 655,70 €	5 879,28 €	6 044,90 €	6 210,51 €
10	4 463,22 €	4 731,01 €	4 998,81 €	5 266,60 €	5 404,96 €	5 552,25 €	5 681,68 €	5 820,04 €	5 958,40 €	6 096,76 €	6 337,77 €	6 516,30 €	6 694,83 €
11	5 094,14 €	5 399,79 €	5 705,44 €	6 011,09 €	6 169,00 €	6 337,11 €	6 484,84 €	6 642,76 €	6 800,68 €	6 958,60 €	7 233,68 €	7 437,44 €	7 641,21 €